

СЕРБИНА Є.В., магістрантка

Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КЛІНІКО-ГЕМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ У ЦУЦЕНЯТ ЗА ГАСТРОЕНТЕРИТУ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ МІСЬКОЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ ЛІКАРНІ м. КРИВИЙ РІГ)

У цуценят найпоширенішим захворюванням є гастроентерит. Ним хворіють частіше тварини з 2-місячного віку. Етіологічні чинники захворювання: парво-, рота- і коронавірусами, збудник чуми, патогенні і умовно патогенні бактерії (сальмонели, ешерихії, стафілококи, стрептококи), найпростішими та гельмінтами. **Мета** роботи полягала у вивченні клініко-гематологічного статусу за гастроентериту у цуценят.

Матеріалом для роботи були цуценята 2–6-місячного віку порід німецька вівчарка і ротвейлери. Захворювання у тварин проявлялося фебрильною (інколи піретичною) пропасницею, анорексією, блюванням (до 30–40 разів на добу), діареєю. У більшості тварин (особливо ротвейлерів і пуделів) гастроентерит перебігав з явищами міокардиту, у таких випадках у них різко виражена тахікардія (до 200 і більше скорочень серця за 1 хв). Акт дефекації у тварин спостерігався до 15–20 разів на добу. Калові маси на початку захворювання жовто-сірого кольору, через 1–2 дні – з домішками крові, що є досить небезпечним симптомом. Блювання і пронос спричинюють швидке зневоднення, упродовж 24–30 год. Тварини втрачали 20–30 % маси тіла, що у 30–40 % випадків закінчувалися шоком і загибеллю. При дослідженні крові у хворих встановили олігоцитемію ($4,8 \pm 0,37$ Т/л), вміст гемоглобіну був в нормі ($154,0 \pm 9,4$ г/л). Однак, за тяжкого перебігу захворювання (за вираженого зневоднення) у цуценят плейохромія – 220–250 г/л (в окремих випадках до 273 г/л). Одним із показників функціонального стану печінки і неспецифічного захисту є вміст загального білка в сироватці крові, рівень якого у хворих цуценят становив $66,9 \pm 2,62$ г/л, тобто був у нормі (61–82). Проте, у частини тварин (20 %) виявили гіпопротеїнемію. У собак з тяжким перебігом захворювання кількість загального білка була підвищеною ($86,3–92,7$ г/л). Однак, альбуміносинтезувальна функція печінки не порушена, оскільки частка альбумінів була в нормі ($45,8–53,7$ % від загального білка). Лише за тяжкого перебігу патології вміст низькомолекулярних білків був зниженим (36 %). У 60,0 % хворих собак виявили підвищену активність АсАТ і АлАТ, що вказує на порушення структури мітохондріальної і цитозольної мембран гепатоцитів.

Таким чином, гастроентерит у цуценят часто перебігає в гострій формі та характеризується гіпертермією, блюванням, профузним проносом, швидким зневодненням організму і загибеллю 30–40 % собак. У крові цуценят виявили олігоцитемію, плейохромію, у частини – гіпопротеїнемію, гіпоальбумінемію та збільшення активності АсАТ і АлАТ.

АНДРІЯНЕНКО О.В., студент 5 курсу

Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ТИМТИЛУ ТА ФАРМАЗИНУ ЗА ШЛУНКОВО-КИШКОВОЇ ПАТОЛОГІЇ У ТЕЛЯТ

Найбільш поширеною патологією новонароджених телят є шлунково-кишклові розлади з синдромом діареї, якими хворіє біля 80–100 % тварин, а загибель може складати 25–40 % і більше. Найчастіше шлунково-кишклові розлади проявляються в зимово-весняний період.

Гастроентеральна патологія у телят проявляється пригніченням загального стану, у 30 % тварин гіпертермією ($39,7–40,4^{\circ}\text{C}$), гіпорексією (нерідко анорексією), профузним проносом, зне-

водненням організму, западанням очних яблук в орбіти. Калові маси водянисті, сіро-жовтого забарвлення. У частини хворих телят – залежування, тремор м'язів. Після переохорювання телята відставали в розвитку, у більшості з них діарейний синдром проявлявся повторно (8–12-й дні життя).

У теперішній час існує багато схем лікування, але вони не завжди ефективні, що й призводить до загибелі тварин. Тому під час проходження виробничої практики ми вирішили визначити порівняльну ефективність двох лікарських антибактеріальних засобів за гастроентеральної патології у телят – тимтилу та фармазину. 1 мл препарату тимтил містить у своєму складі діючу речовину тіамуліну гідрофумарат – 100 мг. Препарат негативно впливає на грампозитивні бактерії, мікоплазми, трепонеми, кампілобактерії, дизентерійну паличку. Фармазин-50 (1 мл препарату містить 50 мг фармазину) – антибіотик групи макролідів. Згубно діє на більшість грампозитивних і грамотригативних мікроорганізмів, включаючи й *Vibrio coli*. Для вивчення ефективності вищеписаних антибактеріальних препаратів відібрали дві групи телят. Телятам дослідної групи (n=42) внутрішньом'язово ін'єктували тимтил у дозі 0,1 мл/кг маси тіла. Контрольним тваринам (n=15) внутрішньом'язово ін'єктували фармазин-50 у дозі 0,15 мл/кг маси тіла. Тваринам обох груп підшкірно ін'єктували лікарський засіб "Бістим" (препарат бджолиного обніжжя) у дозі 1 мл на 10 кг маси тіла. Інтраперитонеально (згідно показань) застосовували розчин Рінгера в дозі 20–30 мл на 1 кг маси тіла впродовж 3–4 діб.

Після застосування лікувальної схеми з використанням тимтилу загальний стан 37 хворих телят поліпшився на 2–3-й дні лікування. На 4–6-й день вони повністю одужали. У 4 тварин (9,8 % від загальної кількості захворілих) лікувального ефекту не було досягнуто – вони загинули. Рецидиви діарейного синдрому виявили у 11 тварин на 8–11-й дні життя. Ефективність лікування становила 90,2 %.

У контрольній групі ситуація була дещо іншою. Із 15 телят, яким у комплексному лікуванні гастроентеральної патології застосовували фармазин-50, одужало на 5–7-й дні лікування 9 телят. У інших гастроентеральна патологія проявлялася й надалі. Одужання у 2 телят наступило на 10–11-й дні життя, у 4 тварин навіть за інтенсивної терапії лікування було неефективним.

Провівши в кінці дослідження (10–11-й дні життя телят) визначення в сироватці крові вмісту загального білка та загальної кількості імуноглобулінів встановили наступне. У телят дослідної групи вміст загального білка в сироватці крові був на 13,1 % більший, ніж у контрольній і в середньому становив $57,9 \pm 1,94$ г/л ($p < 0,05$). Загальна кількість імуноглобулінів теж була вищою у дослідній групі і в середньому по групі становила $14,1 \pm 1,91$ г/л проти $9,8 \pm 1,04$ г/л у контролі ($p < 0,05$).

Таким чином, згідно наших досліджень, за гастроентеральної патології у телят найбільш ефективною є схема з використанням тимтилу, згідно якої не тільки скорочуються терміни одужання тварин, але й істотно не знижується неспецифічна резистентність організму.

УДК 619:612.1:619:616.2:636.2

ШКРАБАЛЮК В.В., студент 4 курсу
Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ АМОКСИЦИЛІНУ І ОКСИТЕТРАЦИКЛІНУ ЗА БРОНХОПНЕВМОНІЇ У ТЕЛЯТ

Бронхопневмонія – поширене захворювання, яке зазвичай виникає в результаті комбінованого впливу на організм несприятливих факторів (стресорів), що послаблюють резистентність. Хворіють 50–55 % телят, загибель сягає до 25 %.

Проблема захворюваності на бронхопневмонію у телят не минула стороною і господарство ТОВ "Матюші", яке є м'ясо-молочного напрямку. За минулий рік у господарстві захворіло 152 теляти, з яких вибракувано 57 голів.

Причини бронхопневмонії: низька температура в приміщенні (нижче 8 °С), протяги, підвищена вологість, мікробна забрудненість, підвищений в повітрі вміст аміаку. Сприяють розвитку